

[Stensballe.]

Saa fortsættes der:

„Dette System har endnu ikke kunnet virke efter sin Bestemmelse, idet der maatte gives Fortsættelseskasserne, der tidligst 1. April 1933 har kunnet faa udbetalt de ved Loven hjemlede Etableringstilskud, Tid til at opsamle tilstrækkelige Reserver. Fra 1. Oktober 1933 — altsaa samtidig med Socialreformens forventede Ikrafttræden — vil det kunne forudsættes, at Fortsættelseskasserne, eller i hvert Fald største Delen af disse, kan træde i Virksomhed.“

Videre gøres der paa Sp. 4955 Rede for, hvad der er foretaget fra Statens Side i Henhold til det Forlig, der blev sluttet i Januar 1933. Det paapeges, at der er gjort meget for at afhjælpe Arbejdsløsheden,

„idet der med dette Formaal er iværksat store offentlige Arbejder, ligesom der ved Gennemførelsen af Lovene om Støtte af Boligbyggeri og om Laan og Tilskud til Grundforbedringsarbejder m. fl. vil kunne være Mulighed for at faa et meget betydeligt Antal arbejdsløse i Arbejde.“

Og dette sidste har jo vist sig at slaa til, der er kommet et meget betydeligt Antal arbejdsløse i Arbejde siden 1933.

Det, som jeg nu har læst op, er skrevet paa den højtærede Ministers eget Initiativ ud fra hans Opfattelse dengang, og det dannede og maatte jo danne Grundlaget for vor Tilslutning til det Lovforslag, som vi dengang gennemførte. Jeg bemærker udtrykkeligt, at Forelæggelsen af dette Lovforslag i Landstinget og Behandlingen af det er sket, inden Socialforsorgslovene blev vedtaget her i Tinget; altsaa, de er vedtaget netop specielt paa dette Grundlag.

Ogsaa paa anden Maade blev den omtalte Opfattelse gjort gældende. Jeg henviser til Forordet i den autoritative Bog, som jeg citerede nogle Linier af før, Bogen om Socialreformen, som er udgivet med Noter af Socialministeriet. I denne Bog — jeg takker den højtærede Minister for, at han ogsaa har ladet mig faa den tilstillet — staar der pag. 23 i Forordet:

„Som jeg før omtalte, har Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed været givet gennem særlige Love af forsørgelsesmæssig Karakter, og den største Opgave for disse nye Love var den at sikre Oprettelsen af et Forsikringssystem, der ogsaa kunde bære under ekstraordinære Forhold.“

Endelig skal jeg nævne, at tilsvarende Betragtninger er gjort gældende i en Artikel

i „Socialt Tidsskrift“, ogsaa fra autoritativ Side; ja, der er endda dem, der siger, at den daværende Departementschef i Socialministeriet var Forfatter til denne Artikel; jeg ved det ikke, men i den staar der følgende:

„Ved den nye Arbejdsløhedsforsikringslov er der imidlertid nu tilvejebragt Basis for en almindelig forsikringsmæssig Ordning, saaledes at den ekstraordinære Forsorgslovgivning paa dette Omraade herefter skulde kunne ophøre.“

Ja, ærede Tilhørere vil forstaa, at herefter skulde alt være i Orden. Disse Tilsagn blev givet dengang; hvor længe de kunde holde, ja, det har Tiden vist. Allerede i September Maaned i samme Rigsdagssamling havde Signalerne til en vis Grad skiftet Karakter. Da viste det sig, at det Skøn, som Ministeren var kommet til i Foraaret, havde ængstet ham noget, tror jeg. Der staar i Bemærkningerne til et nyt Lovforslag, Tillæg A. Sp. 6345, at man ikke kan give Slip paa den midlertidige Arbejdsløhedsunderstøttelse. Og i Oktober Maaned forelagde den højtærede Minister igen et Lovforslag af tilsvarende Karakter; det, der fremsattes i September, var nemlig ikke blevet gennemført, der var kun blevet afgivet en Beretning fra Folketingets Udvalg, men i Oktober Maaned blev det fremsat paa ny. Ved de to Lovforslags Behandling maatte der imidlertid hos os, der deltog i Forhandlingerne under de Forudsætninger, som vi havde ment at kunne regne med, trænge sig stærkt frem Betragtninger af den Art: vi har jo nu faaet den store Socialforsorgslovgivning, den maa kunne klare det.

Naar jeg alligevel gik med til at gennemføre Lovforslaget om Arbejdsløhedsunderstøttelse i Fjor, det, der blev fremsat i Oktober og vedtaget i December, og rimeligvis havde villet gøre det, selv om det ikke var indgaaet som et Led i det store Forlig, var det ikke mindst af Hensyn til, at Kommunerne paa det Tidspunkt havde meget Besvær med Socialreformen, en helt ny, stor Lovgivning, som var fuldstændig revolutionerende for al Forsorgsadministration, og som selvfølgelig maatte ledsages af mange Instruktioner og Fortolkninger som Følge af de mange uundgaaelige Tvivlsspørgsmaal. Ikke mindst hyad Sognekommunerne angaar, maatte det staa klart for alle, at disse ikke havde Raad til at skaffe sig — hvis den overhovedet kunde faas — saa saglig uddannet Medhjælp, som Købstæderne og København kunde skaffe sig. Jeg fandt derfor, at det vilde blive vanskeligt for dem samtidig paa forsvarlig Maade at bestride